

Alla siffror i materialet är beräknade eller baseras på exempel.

Räkna ut hur mycket din kommun kan spara och beakta följande punkter:

- 1 bruk av tjänsterna
- 2 kostnader för tjänsterna
- 3 behov av förbyggande tjänster
- 4 kostnader för förebyggande tjänster
- 5 uppskattad kostnadsbesparing

Denna eurobottnade fickplunta, €-Matti, har sammanställts av aktörsnätverket för alkohol- och drogprevention.

www.alkoholiohjelma.fi
www.thl.fi/neuvoa-antavat

- Alkohol är den vanligaste orsaken till dödsfall hos finländare i arbetsför ålder.
- Även 20 procent av alla personer över 65 år som behöver specialistvård på grund av olycksfall är påverkade av alkohol (17 % män och 3 % kvinnor).
- På befolkningsnivå finns det exempelvis 280 000 storkonsumenter av alkohol i miljondistriktet HNS. Om alla dessa skulle ta del av en mini-intervention (å 241 €, sammanlagt 67 480 000 €) skulle samhället spara in sammanlagt 148 miljoner euro i hälso- och sjukvårdskostnader.
- De direkta kostnader som alkoholen orsakade staten och kommunerna år 2006 uppgick till ca 900 miljoner (180€/kommuninvånare) och de indirekta kostnaderna till 3 118–5 839 miljoner euro.
- De direkta kostnaderna för alkoholens skadeverkningar uppgick år 2006 till 992 miljoner euro.

- Varje utslagen ung människa kostar samhället cirka 1 miljon euro fram till pensionsåldern (65 år).
- Cirka 70 procent av alla personer som misstänks för misshandel är påverkade av alkohol vid tillfället för misshandeln.
- Alkoholkonsumtionen hos äldre personer kan till stor del förutses redan i medelåldern.
- Varje år inträffar över 3 000 alkoholrelaterade dödsfall.
- Av alla finländare i arbetsför ålder är 10 % nyktra 60 % måttlighetsdrickare 20 % storkonsumenter och 10 % beroende av alkohol

Värden blir dyrare när problemen förvärras

40 € för ett mottagningsbesök hos en hälsovårdare
50 € för ett besök vid en A-klinik
60 € för ett besök vid en ungdomsstation
125 €/dygn för avgiftning
300 €/dygn för en stödbostad inklusive tjänster
2 600 € för en leverinflammation
11 000 € för omhändertagning/år
30 000 € för en bukspottkörtelinflammation
98 000 € för en levertransplantation

Exempel på kostnads-effektiv alkohol- och drogprevention

- Kommunerna och övriga arbetsgivare fattar beslut om alkohol- och drogfria lokaler och evenemang O€
- Idrotts- och hobbyföreningar gör upp spelregler för alkohol och droger O€
- Förmannen tar upp problemet och arbetsplatsen tillämpar ett vårdhänvisningssystem
- Företagshälsovården ingriper i ett tidigt skede. En mini-intervention kostar 84–241 €
- En koordinator för alkohol- och drogprevention avlönas för utveckling av samarbetet med alkoholnäringsen och myndigheterna. Pris cirka 40 000 €/år med bikostnader
- Alkoholnäringsen utbildar sin personal i ansvarsfull alkoholförsäljning och utskänkning.

Hur mycket kostar alkoholen?

Hur mycket kan sparas med förebyggande arbete?

MARJUKKA 30

TOMI 13

ARTO 19

RISTO 25

SEPPO 55

EEVA 72

Marjukka, en 30-årig närvårdare, dricker rikligt med alkohol under graviditeten. Vid mödrarådgivningen fyller Marjukka rutinmässigt i ett AUDIT-formulär. Resultatet 8-16 poäng tyder på risk för starkonsumtion av alkohol. Personalen vid mödrarådgivningen tar upp detta med Marjukka. I fortsättningen följer mödrarådgivningen upp situationen och Marjukka handleds vid behov till fortsatt vård.

Uppskattade kostnader utan ingripande:

- det nyfödda barnet placeras i familjevård enligt stödåtgärder inom den öppna vården inom barnskyddet fram till 18 års ålder, sammanlagt 255 000 €
- missbrukarrehabilitering för familjen i institutionsvård 23 000 € (252€/dygn)
- fem avgiftsperioder (varje period 7 dygn) för en av föräldrarna, sammanlagt 28 800 € (120 €/dygn)

Tommi, en 13-årig har allvarliga problem med skolgången. Skolan kontaktar Tomis föräldrar, som är omedvetna om pojkens problem. Tomi verkar självdestruktiv, deprimerad och dricker mycket alkohol. Tomi får en remiss till en ungdomspsykiatrisk poliklinik. Tomi vårdas på avdelning och går i sjukhusskola.

Uppskattade kostnader:

- vård på psykiatrisk avdelning 4 000 €/vårdperiod
- elevvårdsgrupp 480 € (två timmar lång session)
- kostnader för skadegörelse stiger snabbt till tiotusentals euro
- dessutom tillkommer kostnader för: specialundervisning, möten och konsultation inom socialvården, undersökningar och besök vid en psykiatrisk poliklinik, barnen placeras i ett familjehem fram till 13-18-års ålder, sammanlagt 503 000 €

Arto, en 19-årig studerande, dricker öl med sina kompisar vid köpcentret. Under kvällens lopp hinner Arto dricka 12 flaskor öl innan kompisarna får ett samtal om en fest. Arto tar skotern och åker till festen med sin bästa kompis Miro. Resan tar slut i hörnet av köpcentret när pojkarna kör in i sidan på en bil. Ambulanspersonalen konstaterar att Arto har brutit nacken och att hans kompis har en svår skallskada, eftersom han saknade hjälm.

Uppskattade kostnader:

- vård av bruten nacke 3 000 €, invaliditet (försäkringsbolaget)
- vård av skallskada 11 000 €, invaliditet (försäkringsbolaget)
- handikappservice (t.ex. personlig assistent 20 000 €/år, servicebostad 40 000 €/år, dagverksamhet 4 900 €/år)
- dessutom tillkommer kostnader för: - priset på skotern eller bilen (försäkringsbolaget), ambulans- och polistjänster, pension, rättegångskostnader, skadestånd

Risto, en 25-årig elmontör, dricker 24 öl under helgkväll. Risto slipper inte in på krogen och hamnar i slagsmål i krogkän. Han får ta emot flera sparkar i huvudet och förlorar medvetandet. En förbipasserare ringer efter ambulansen. Risto får en skallskada. Han vårdas på intensivvårdsavdelningen i två veckor, på bäddavdelning i två månader och får sedan öppen rehabilitering. Skadan leder till bestående invaliditet och Risto går i pension.

Uppskattade kostnader:

- förlorade arbetsår 39 år á 38 000 €/år
- vård på intensivavdelning i två veckor + två månader på avdelning 110 000 €
- öppen rehabilitering 100 €/besök, 2 400 € för ett halvår

Seppo, en 55-årig resultatombudsman inom kommunen, representerar varje vecka sin arbetsplats vid olika tillställningar. Han dricker även alkohol dagligen på sin fritid. Själv tycker Seppo att han dricker med måtta. Han är allt oftare borta från jobbet på måndagar och är tvungen att ta sjukledigt direkt efter semestern.

Uppskattade kostnader:

- sjukfrånvaro för arbetsgivaren 17 000 €
- hälsomässiga och sociala problem: bl.a. blodtryck, sömnproblem, fetma, depression, skilsmässa
- för tidig död, priset för förlorade levnadsår 28 000 €/år fram till 75 års ålder

Eeva, en 72-årig pensionär, uppsöker en läkare vid hälsovårdscentralen, eftersom hon känt sig yr och haft problem med magen under en längre tid. Läkaren och Eeva tar inte upp ämnet alkohol. På kvällen tar Eeva sin vana trogen en grogg, men faller och bryter höften.

Uppskattade kostnader:

- direkta vårdkostnader för höftbrott uppgår till 17 000 €
- en tredjedel av alla drabbade behöver långvarig institutionsvård, 38 000 €/år